

Nucleaire controleur FANC voor rechtbank wegens laksheid

Radioactieve bliksemafleiders moeten sneller weg

(tijd) - Een Vlaamse ondernemer sleept het Federale Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) voor de rechtbank. Hij vraagt de rechter het FANC met dwangmaatregelen te verplichten op te treden tegen alle wettelijke inbreuken die worden gemeld. Het FANC onderneemt naar verluidt te weinig om de al 18 jaar verboden radioactieve bliksemafleiders te doen verwijderen. Het agentschap is verantwoordelijk voor de nucleaire veiligheid in België.

De federale instelling FANC is in 1994 opgericht om de Belgische bevolking en het leefmilieu te beschermen tegen de gevaren van ioniserende straling. Ioniserende stralen worden opgewekt door radioactieve stoffen en röntgenapparaten. De rechtszaak draait rond de controle over de verwijdering van radioactieve bliksemafleiders in ons land. Radioactieve bliksemafleiders zijn in België verboden sinds 1985, omdat ze niet beter werken dan gewone bliksemafleiders en een gezondheidsrisico inhouden. Er zijn er niettemin verscheidene duizenden geplaatst in België en er is nooit toegezien op de verwijdering ervan. Het FANC heeft deze toestand geërfd en zegt dat het niet weet waar de radioactieve bliksemafleiders staan.

Eric Verbeeck, de zaakvoerder van de vennootschap VeBo Electroadvies, dagvaardt het FANC omdat het niet optreedt als hij meldt dat er ergens een radioactieve bliksemafleider staat. De zaak werd gisteren ingeleid voor de rechtbank van eerste aanleg in Brussel, bevestigde de griffie van de rechtbank. VeBo is een van de vier gespecialiseerde ondernemingen, die door het FANC zijn vergund om de radioactieve bliksemafleiders te verwijderen. Het personeel van deze ondernemingen draagt beschermende kleding als het radioactieve bliksemafleiders verwijdert, zodat besmetting wordt voorkomen. Het moet een hele veiligheidsprocedure vol-

gen, ook voor het transport en de levering van het radioactieve materiaal aan Belgoproces in Mol.

Verbeeck vindt dat het FANC bij elke melding van een dergelijke illegale bliksemafleider voor moet zorgen dat een erkend verwijderingsbedrijf de radioactieve elementen weggehaalt. Dat staat zo in de wet. De ondernemer heeft de afgelopen maand acht gevallen gesignaleerd, maar het FANC heeft slechts in twee gevallen opgetreden. Hij heeft de politie in vier van de acht gevallen proces-verbaal laten opnemen. Hij vindt het ook niet kunnen dat de vier verwijderingsbedrijven voor hun vergunning bij het FANC allerlei kosten moeten maken, terwijl het agentschap volgens hem te weinig onderneemt om de eigenaars aan te sporen de bliksemafleiders te laten verwijderen.

Dwangsom

De ondernemer vraagt de rechter het FANC te dwingen op te treden om te voorkomen dat onbevoegden en vaak onwetenden de bliksemafleiders op eigen houtje gaan afbreken. In dat geval bestaat het gevaar dat de radioactieve elementen in het milieu terecht komen en dat mensen besmet raken door radioactief stof. Wie niet weet dat hij door radioactief stof is besmet, loopt een serieus gezondheidsrisico. De bliksemafleiders laten staan is ook gevaarlijk, om-

dat de radioactieve metalen worden aangetast door corrosie en geleidelijk het dak en de regenafvoer kunnen besmetten. Regelmatig komen ook radioactieve metalen op de schroothoop terecht. De Europese Commissie werkt daarom trouwens aan een richtlijn over de controle op metaalschroot om te vermijden dat radioactief metaal mee wordt gerecycleerd tot nieuw metaal. Verbeeck vraagt de rechtbank ook een dwangsom van 10.000 euro aan het FANC op te leggen voor elk gemeld geval waarin het niet optreedt.

Een bijkomende grief van Verbeeck is dat het FANC in zijn recente en eerste informatienota over de radioactieve bliksemafleiders aan alle burgemeesters de indruk wekt dat de gemeentediensten of de brandweer de bliksemafleiders mogen verwijderen. Daar zijn de gemeentediensten en de brandweer echter allerminst voor uitgerust en opgeleid. Hij wijst er ook op dat die nota de indruk wekt dat er een nieuwe bliksemafleider moet worden geïnstalleerd, terwijl het doorgaans volstaat de radioactieve elementen van de metalen staaf te verwijderen. De radioactieve elementen verbeteren de werking van de bliksemafleider geenszins. De verwijdering ervan verandert bijgevolg niets aan de installatie. 'Dat doet de mensen denken dat ze hun installatie volledig moeten vervangen, wat veel duurder is dan de radioactieve elementen weghalen', legt Verbeeck uit. 'Dat remt de mensen af hun illegale situatie te regulariseren.'

Het FANC betreft de dagvaarding. 'We zullen ons verdedigen', zegt Jan Michiels, de adviseur van de directie van het FANC. Hij geeft wel toe dat Verbeeck een grote beroepskennis en -ijver heeft. 'De man doet zijn werk naar behoren en neemt zijn zaak ter harte', luidt het. EDL